

Sygn. akt I PK 143/19

POSTANOWIENIE

Dnia 16 czerwca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z powództwa K.R.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych w W.
o przywrócenie do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 16 czerwca 2020 r.,
skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w K.
z dnia 18 lutego 2019 r., sygn. akt VII Pa [...],

I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**II. zasądza od powódki na rzecz pozwanej 240 zł (dwieście
czterdzieści) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 18 lutego 2019 r. Sąd Okręgowy w K. oddalił apelację powódki K.R. od wyroku Sądu Rejonowego w C. z dnia 1 sierpnia 2018 r. w sprawie przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych w W. o przywrócenie do pracy.

Sąd Okręgowy ponownie analizując cały materiał dowodowy uznał, iż zaskarżony wyrok jest trafny. Wskazane przez pracodawcę przyczyny rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia były prawdziwe i konkretne, bowiem powódka dopuściła się zarzucanych jej uchybień, a uchybienia te dotyczyły jej podstawowych obowiązków pracowniczych. W toku postępowania przed sądem pierwszej instancji

potwierdził się w szczególności najcięższy zarzut: nakłaniania przez powódkę podległych jej pracowników oraz branie czynnego udziału w poświadczeniu nieprawdy w rejestrze godzin nadliczbowych i ich odpracowań. Istotny, zdaniem Sądu, jest przy tym moment czasowy, w którym powódka podjęła takie działanie - po ukaraniu jej przez pracodawcę karą porządkową za nieprawidłowe, zdaniem pracodawcy, postępowanie w sprawie nadgodzin, co czyni postępowanie powódki szczególnie nagannym i wskazuje jednoznacznie, że było to działanie celowe, nakierowane na uniknięcie odpowiedzialności porządkowej, a więc na winę umyślną powódki. Było to zatem naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych w stopniu ciężkim. Sąd Okręgowy przyjął ponadto, że ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, że również pozostałe zarzuty, kierowane wobec powódki w oświadczeniu woli pracodawcy o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia, znalazły potwierdzenie. Sąd Okręgowy w swoich rozważaniach odniósł się również do zarzutu naruszenia art. 52 § 2 k.p.

Skargę kasacyjną oparto na podstawie naruszenia przepisów postępowania, skutkującego nieważnością postępowania: art. 379 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 92 k.p.c. i 391 § 1 k.p.c., naruszenia przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy: art. 378 § 1 zdanie pierwsze i art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 kpc, art. 233 § 1 w zw. z art. 391 oraz art. 378 § 1 i art. 382 k.p.c., a także na podstawie naruszenia prawa materialnego: art. 52 § 1 pkt 1 k.p. oraz art. 52 § 2 k.p.

Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, skarżąca wskazała, że istnieje konieczność rozpatrzenia zarzutu nieważności postępowania przed Sądem drugiej instancji oraz naruszenia przepisów prawa procesowego, w tym art. 378 § 1 zdanie pierwsze i art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 k.p.c. oraz art. 233 § 1 w zw. z art. 391 i art. 378 § 1 i art. 382 k.p.c., sprowadzających się do tego, że Sąd odwoławczy przyjął za własne ustalenia faktyczne sądu pierwszej instancji bez jakichkolwiek merytorycznych rozważań w tej kwestii, w sytuacji gdy zarzuty apelacji obejmowały przede wszystkim sprzeczność ustaleń sądu pierwszej instancji ze zgromadzonym materiałem dowodowym, co skutkowało tym, że zarzuty apelacyjne w ten sposób nie zostały rozpoznane i nadto lektura uzasadnienia Sąd drugiej instancji nie daje możliwości pozytywnego zweryfikowania twierdzeń tam przyjętych. Nieważności postępowania,

jak wynika ze sformułowanych zarzutów, strona skarżąca upatrywała w nienależytym umocowaniu pełnomocnika strony pozwanej na etapie postępowania apelacyjnego wskutek braku upoważnienia Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych udzielonego Dyrektorowi Oddziału ZUS w C.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Brak jest podstaw uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W myśl art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Orzecznictwo Sądu Najwyższego nie jest jednolite odnośnie do możliwości powoływania się na nieważność postępowania z powodu braku należytego umocowania pełnomocnika strony przeciwnej. Z jednej strony wskazuje się, że przewidziany w art. 379 pkt 2 k.p.c. wymóg należytego umocowania pełnomocnika procesowego pod rygorem nieważności postępowania ustanowiony został w interesie tej strony, która z pełnomocnika tego korzysta. Tylko ta strona może powołać się na nieważność postępowania z powodu nieprawidłowego udzielenia pełnomocnictwa, oraz tylko na korzyść tej strony przyczyna nieważności postępowania z powodu nienależytego umocowania jej pełnomocnika podlega rozważeniu z urzędu przez sąd drugiej instancji (wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 10 lutego 2011 r., IV CSK 263/10, LEX nr 785887; z dnia 1 czerwca 2011 r., II CNP 78/10, LEX nr 1314381; z dnia 13 maja 2011 r., V CSK 361/10, LEX nr 1001340; z dnia 14 listopada 2017 r., II PK 314/16, LEX nr 2428780). W judykaturze Sądu Najwyższego wyrażane jest również stanowisko odmienne, w myśl którego skoro sąd ten jest zobowiązany do rozważenia z urzędu w ramach granic zaskarżenia nieważności postępowania zachodzącej przed sądem drugiej instancji, przeto skarżący może powoływać się na taką nieważność niezależnie od tego, czy dotyczy ona jego czy też strony przeciwnej (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 27

lutego 1997 r., III CKN 6/97, LEX nr 78446; z dnia 9 grudnia 2011 r., II UZP 7/11, LEX nr 1106740; wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 13 lutego 2004 r., IV CK 269/02, LEX nr 151640; z dnia 15 czerwca 2005 r., II PK 274/04, OSNP 2006 nr 3-4, poz. 41; z dnia 23 marca 2006 r., IV CSK 115/05, LEX nr 182902; z dnia 11 grudnia 2006 r., I PK 124/06, OSNP 2008 nr 3-4, poz. 27; z dnia 18 sierpnia 2009 r., I PK 51/09, OSNP 2011 nr 7-8, poz. 100; z dnia 6 kwietnia 2011 r., II UK 316/10, LEX nr 787086; z dnia 3 sierpnia 2011 r., I UK 16/11, LEX nr 1084698).

W rozpoznawanej sprawie wskazana przez skarżącą podstawa przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania jest jednak nieuzasadniona bez względu na przyjętą koncepcję nieważności postępowania z powodu braku należytego umocowania pełnomocnika. Zauważyć należy bowiem, że w aktach sprawy znajduje się upoważnienie Prezesa ZUS dla Dyrektora Oddziału ZUS w C. M.P. (k. 51). Okoliczność, że zostało ono dołączone do pełnomocnictwa procesowego upoważniającego radcę prawnego do zastępowania ZUS przed Sądem Rejonowym pozostaje bez znaczenia dla oceny nieważności postępowania przed Sądem drugiej instancji. Dołączone bowiem do odpowiedzi na apelację pełnomocnictwo dla radcy prawnego zostało udzielone również przez Dyrektora Oddziału ZUS w C. M.P. (k. 256). Nie ma zatem podstaw do ponownego złożenia upoważnienia Prezesa ZUS dla Dyrektora Oddziału ZUS w C. na etapie postępowania apelacyjnego, jeżeli zostało ono dołączone do akt sprawy na wcześniejszym etapie. Skoro w sprawie przedstawiono ogólne upoważnienie dla Dyrektora Oddziału ZUS, to każda czynność procesowa przez niego podjęta jest legitymizowana. Oznacza to, że miał on prawo do udzielenia pełnomocnictwa procesowego na etapie postępowania przed Sądem Rejonowym, jak również do umocowania pełnomocnika przed Sądem drugiej instancji.

Nie jest jasne, z którą przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca łączy naruszenie przepisów postępowania. W pierwszej kolejności należy wskazać, że w myśl art. 398³ § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Nie mogą one zatem przemawiać również za oczywistą zasadnością skargi. W związku z tym, że Sąd Najwyższy w postępowaniu kasacyjnym jest związany ustaleniami faktycznymi dokonanymi przez sądy *meriti*, w postępowaniu tym nie może być w ogóle brany

pod uwagę zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. i to także w powiązaniu z innymi przepisami - np. art. 328 § 2 k.p.c. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 czerwca 2016 r., V CSK 536/15, LEX nr 2116798). Z ustanowionego w art. 378 § 1 k.p.c. obowiązku rozpoznania sprawy w granicach apelacji nie wynika konieczność osobnego omówienia przez sąd w uzasadnieniu wyroku każdego argumentu podniesionego w apelacji. Za wystarczające należy uznać odniesienie się do sformułowanych w apelacji zarzutów i wniosków w sposób wskazujący na to, że zostały one przez sąd drugiej instancji w całości rozważone przed wydaniem orzeczenia (wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 5 października 2018 r., I CSK 608/17, LEX nr 2561619; z dnia 22 sierpnia 2018 r., III UK 119/17, LEX nr 2542602; z dnia 11 kwietnia 2018 r., II PK 20/17, LEX nr 2509624 ; z dnia 4 kwietnia 2018 r., V CSK 266/17, LEX nr 2522952; postanowienia Sądu Najwyższego; z dnia 14 marca 2018 r., II PK 120/17, LEX nr 2488061; z dnia 9 grudnia 2015 r., II CSK 265/15, LEX nr 2148629). Jeśli sąd drugiej instancji przyjmuje odmienne rozstrzygnięcie niż sąd pierwszej instancji, oparte na innej podstawie faktycznej, powinien dokonać własnych stanowczych ustaleń faktycznych, jasnych i kategorycznych, które pozwalałyby na ocenę czy zmiana ta była usprawiedliwiona. W przypadku wyroku oddalającego apelację konieczne jest wyraźne zaznaczenie, że sąd drugiej instancji podziela ustalenia faktyczne sądu pierwszej instancji, dokonaną przez ten sąd ocenę dowodów oraz ocenę materialnoprawną roszczenia (wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 22 listopada 2017 r., II UK 556/16, LEX nr 2434452; z dnia 15 grudnia 2011 r., II UK 106/11, LEX nr 1130389; z dnia 8 września 2015 r., I UK 431/14, LEX nr 1797085). W rozpoznawanej sprawie Sąd Okręgowy wskazał, że *„orzeczenie Sądu I instancji odpowiada prawu. Sąd Rejonowy poczynił w sprawie prawidłowe ustalenia faktyczne i dokonał prawidłowej wykładni i zastosowania wskazanych w uzasadnieniu rozstrzygnięcia przepisów, oceniając dowody z uwzględnieniem zasad doświadczenia życiowego i zasad logicznego rozumowania. Sąd Okręgowy w całości podzielił ustalenia faktyczne Sądu I instancji, uznając je za własne”*. Zarzut naruszenia art. 382 k.p.c. może wypełniać podstawę kasacyjną tylko w wypadku pominięcia przez sąd drugiej instancji części zebranego w sprawie materiału, w związku z czym strona powołująca się na naruszenie tego przepisu powinna wskazać materiał dowodowy, który został przez sąd drugiej instancji

pominięty przy wydaniu wyroku, i wykazać, że popełnione uchybienie mogło mieć wpływ na wynik sprawy (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 6 stycznia 1999 r., II CKN 100/98, OSNC 1999, nr 9, poz. 146 i z dnia 7 lipca 1999 r., I CKN 504/99, OSNC 2000, nr 1, poz. 17). W rozpoznawanej sprawie skarżąca nie wskazała na istnienie takich okoliczności. Nadto jeżeli sąd apelacyjny po rozpoznaniu sprawy akceptuje w całości lub w określonym zakresie ustalenia faktyczne sądu pierwszej instancji, może ograniczyć się do stwierdzenia, że przyjmuje je jako własne, w wyniku czego stają się one także ustaleniami sądu odwoławczego; takie jest minimalne wymaganie prawidłowego zastosowania art. 382 k.p.c. i art. 328 § 2 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 września 2016 r., IV CSK 702/15, LEX nr 2109483).

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji. O kosztach procesu rozstrzygnięto na podstawie reguły z art. 98 § 1 k.p.c. i art. 99 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c.